UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Teaching Guide				
Identifying Data				2018/19
Subject (*)	Spanish Language Teaching		Code	652G02010
Study programme	Grao en Educación Primaria			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	Obligatory	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinador	Cano López, Pablo	E-mail	pablo.cano@udc.es	
Lecturers	Cano López, Pablo Enríquez Martínez, Iván	E-mail	pablo.cano@udc.es ivan.enriquez@udc.es	
Web	http://www.educacion.udc.es/			
General description	Coñecemento do currículo en lingua e literatura castelá na Educación Primaria. A lingüística aplicada aos procesos de comunicación na Educación Primaria. Análise do comportamento fónico e léxico da lingua castelá. Análise do comportamento morfosintáctico e pragmático da lingua castelá. Desenvolvemento da compentencia en expresión oral, na lectura e na escritura en lingua castelá. Coñecemento e dominio de técnicas de expresión oral e escrita. Fomento da lectura crítica de todo tipo de textos en lingua castelá. Coñecemento do proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e do seu ensino, e impulso da escritura. Dificultades para a aprendizaxe da lingua castelá no alumnado con lingua de instalación diferente ás oficiais en Galicia. Didáctica da expresión oral nas dúas linguas oficiais.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais.
A3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións.
A4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informalas e colaborar no seu tratamento.
A5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseado na aprendizaxe de competencias.
A11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.
A13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais.
A14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática.
A15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais.
A16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula.
A17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en educación primaria.
A19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.
A20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas.
A22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade.
A23	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable.
A29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sustentable.
A30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes.
A33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instrutiva e cultural.

A34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico.
A43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.
A44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil.
A45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura.
A46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.
A48	Fomentar a lectura e animar a escribir.
A49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes de outras linguas.
A50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
A51	Expresarse, oralmente e por escrito nunha lingua estranxeira.
A52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes aos estudantes.
A53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes.
A60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.
A61	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión da mesma.
A62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A64	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se podan establecer nun centro.
A68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B8	Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados loxicamente.
B9	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e na escrita.
B10	Capacidade de expresión oral e escrita en varias linguas (a lo menos nunha lingua estranxeira).
B11	Capacidade de comprensión dos distintos códigos audiovisuais e multimedia e manexo das ferramentas informáticas.
B13	Lectura e interpretación de imaxes.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B16	Capacidade crítica e creativa na análise, planificación e realización de tarefas, como froito dun pensamento flexible e diverxente.
B17	Capacidade de análise e de autoavaliación tanto do propio traballo como do traballo en grupo.
B18	Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes.
B20	Relación con diversos interlocutores sociais.
B21	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B22	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B23	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética

B24	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B25	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.	A11 A43 A49	B3 B21	C8
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A11 A43 A49	B3	
Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura.	A45 A52		
Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma.	A46		
Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	A47	B13	
Fomentar a lectura e animar a escribir.	A44 A48		
Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.	A50 A51		C2
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.		B3 B15 B23 B25	
Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.		B7 B22 B24	C3
Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados loxicamente.		B7 B22 B24	C3
Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e na escrita.		B8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma		B8 B9 B10 B11	C1

Comprender e saber fomentar a ética democrática da comunicación a través de perspectivas como a que plantexa a educación para o desenvolvemento.	A2 A3 A4 A5 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A19 A20 A22 A23 A29 A30 A33 A34 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A60 A61 A62 A64 A65 A66 A68	B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B20 B21 B22 B23 B24 B25	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8

Contents	
Topic	**Sub-topic**

Tema 1. O currículo de Lingua Castelá e Literatura na etapa de Educación Primaria	1. 1. Conceptos fundamentais 1. 1. 1. O currículo como resposta ás grandes preguntas do proceso educativo: que, cando e como ensinar e avaliar 1. 1. 2. O currículo como proceso-en-desenvolvemento: o seu carácter aberto e flexible 1. 1. 3. Os niveis de concreción curricular no sistema educativo español: nivel político, nivel de centro e nivel de aula 1. 2. A materia de Lingua Castelá e Literatura no marco normativo en vigor 1. 2. 1. O desenvolvemento da habilidade para comunicarse, fin superior da nosa área de coñecemento 1. 2. 1. 1. A competencia comunicativa e os seus compoñentes (segundo o modelo de M. Canale e M. Swain) 1. 2. 1. 2. A adaptación do enfoque comunicativo ao ensino das linguas «nativas»: causas e consecuencias 1. 2. 2. Visión de conxunto da organización do currículo básico da materia: bloques de contido, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe... 1. 3. As adaptacións curriculares para alumnos alófonos: unha necesidade e un desafío
Tema 2. A lectoescritura	2. 1. Notas breves sobre a historia e a estrutura dos sistemas de escritura 2. 1. 1. Historia: cando, onde e para que comezou a Humanidade a escribir? 2. 1. 2. Estrutura: sistemas logográficos, silabográficos e alfabéticos (ou fonemográficos) 2. 2. Ensinar a ler e escribir aos usuarios dun sistema alfabético 2. 2. 1. Os métodos sintéticos, analíticos e mixtos 2. 2. 2. O enfoque construtivista
Tema 3. As habilidades lingüísticas	3. 1. O proceso comunicativo: participantes e escenarios 3. 2. A oralidade 3. 2. 1. Caracteres xerais da comunicación oral 3. 2. 2. A expresión e a comprensión, e como traballalas 3. 3. A escritura 3. 3. 1. Caracteres xerais da comunicación escrita 3. 3. 2. A expresión e a comprensión, e como traballalas
Tema 4. A ortoloxía, a ortografía e o seu ensino	4. 1. Conceptos fundamentais: breve introdución á análise fonolóxica 4. 1. 1. Os segmentos: sílabas, vogais e consoantes 4. 1. 2. Os trazos suprasegmentais: o acento e a entoación 4. 2. A ortoloxía 4. 2. 1. En que consiste? 4. 2. 2. Que lugar debe ocupar nas nosas aulas? 4. 3. A ortografía 4. 3. 1. En que consiste? 4. 3. 2. Que lugar debe ocupar nas nosas aulas? 4. 3. 3. Como debemos ensinala? O papel das regras

Tema 5. A gramática e o seu ensino	5. 1. Distincións preliminares 5. 1. 1. A gramática-obxecto (gramática como aspecto da linguaxe) 5. 1. 2. A gramática-descrición (gramática como metalinguaxe) 5. 2. Os dominios da gramática 5. 2. 1. As súas relacións co estudo do vocabulario 5. 2. 2. A súa articulación interna: a distinción entre morfoloxía e sintaxe 5. 3. Orientacións para o ensino da gramática en Educación Primaria 5. 3. 1. É necesario ensinar a gramática-obxecto? 5. 3. 2. Como e por que debemos ensinar a gramática-descrición?
Tema 6. O léxico e o seu ensino	6. 1. Unha ollada á estructuración do vocabulario: campos semánticos e relacións léxicas 6. 2. Orientacións para o ensino do léxico en Educación Primaria

Planning				
Methodologies / tests	**Competencies / Results**	**Teaching hours (in-person & virtual)**	**Student?s personal work hours**	**Total hours**
Document analysis	A4 A5 A11 A13 A14 A15 A16 A17 A19 A20 A22 A23 A29 A33 A34 A43 A45 A47 A53 A60 B3 B10 B11 B13 B15 B25 C3	3	0	3
Guest lecture / keynote speech	A2 A3 A11 A43 A45 A46 A48 A49 A50 A51 A52 A61 A64 A66 B3 B7 B8 B9 B13 B15 B21 B22 B23 B24 B25 C1 C2 C8	18	27	45
Supervised projects	A11 A30 A43 A44 A45 A46 A48 A50 A51 A52 A62 A65 A68 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B20 B21 B22 B23 B24 B25 C1 C4 C5 C6 C7	18	27	45
Objective test	A43 A44 A45 A47 B3 B9 C1	3	50	53
Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	**Description**

Document analysis	Os alumnos e alumnas utilizarán documentos bibliográficos proporcionados polos docentes para ampliar os seus coñecementos sobre a materia.
Guest lecture / keynote speech	As exposicións orais do profesorado servirán como guía da materia.
Supervised projects	O alumnado, coa axuda do/a docente, deberá desenvolver unha proposta didáctica co obxectivo de poñela en práctica.
Objective test	Con esta proba preténdese determinar, de xeito obxectivo, tanto os coñecementos adquiridos polo alumno ou alumna durante o curso como a súa competencia en expresión escrita en lingua castelá, a súa capacidade de relación e a súa madurez crítica.

Personalized attention	
Methodologies	**Description**
Supervised projects Objective test Guest lecture / keynote speech	O/a docente estará dispoñible, tanto no horario de titorías que se estableza como a través do correo electrónico, para resolver calquera dúbida relacionada coa materia ou co desenvolvemento do curso. Ao alumnado con dispensa académica procurarase ofrecerlle facilidades para o contacto, dentro sempre das limitacións impostas por outras obrigas académicas e pola vida privada.

Assessment			
Methodologies	**Competencies / Results**	**Description**	**Qualification**
Supervised projects	A11 A30 A43 A44 A45 A46 A48 A50 A51 A52 A62 A65 A68 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B20 B21 B22 B23 B24 B25 C1 C4 C5 C6 C7	O alumnado, coa axuda do/a docente, deberá desenvolver unha proposta didáctica co obxectivo de poñela en práctica.	30
Objective test	A43 A44 A45 A47 B3 B9 C1	Con esta proba, ademais de examinar os coñecementos adquiridos polo alumno/a durante o curso, avaliarase a súa competencia en expresión escrita en lingua castelá	70

Assessment comments
Os/as alumnos/as con matrícula a tempo parcial poderán solicitar a dispensa académica para esta materia. Logo de a obteren, deberán poñerse en contacto co/coa docente, que arbitrará procedementos de avaliación adicionais á proba obxectiva (á cal teñen, coma o alumnado ordinario, o dereito e o deber de presentarse).

Sources of information

Basic	- Camps, Anna et alii. (2004): La enseñanza de la ortografía, Barcelona, Graó.- Cassany, Daniel (1991): Describir el escribir. Cómo se aprende a escribir, Barcelona,Ediciones Paidós.- Cassany, Daniel (1995): La cocina de la escritura, Barcelona, Editorial Anagrama. - Cassany, Daniel (1996): Reparar la escritura. Didáctica de la corrección de lo escrito, Barcelona,Graó.- Cassany, Daniel (2006): Tras las líneas, Barcelona, Anagrama.- Cassany, Daniel et alii (2003): Enseñar lengua, Barcelona, Graó.- Ferreiro, Emilia e Teberosky, Ana (1995): Los sistemas de escritura en el desarrollo del niño, México, Siglo XXI Editores.- Guerrero Ruiz, Pedro e Caro Valverde, M.ª Teresa (Coords.) (2015): Didáctica de la Lengua y Educación Literaria, Madrid, Pirámide. - Martín Vegas, Rosa Ana (2009): Manual de didáctica de la lengua y la literatura, Madrid, Síntesis.- Mata Anaya, Juan, Núñez Delgado, M.ª Pilar e Rienda Polo, José (Coords.) (2015): Didáctica de la lengua y la literatura, Madrid, Pirámide. - Mendoza Fillola, Antonio et alii (1996): Didáctica de la lengua para la enseñanza primaria y secundaria, Torrejón de Ardoz (Madrid), Akal. - Mendoza Fillola, Antonio (2003): Didáctica de la lengua y la literatura para Primaria, Madrid, Pearson Educación.- Palou Sangrà, J. e Fons Esteve, M. (Coords.) (2016). Didáctica de la lengua y la literatura en Educación Primaria. Madrid: Síntesis.- Pérez Esteve, Pilar e Zayas, Felipe (2007): Competencia en comunicación lingüística, Madrid, Alianza.- López Valero, Armando e Encabo Fernández, Eduardo (2001): Mejorar la comunicación en niños y adolescentes, Madrid, Ediciones Pirámide.- Real Academia Española (2010): Nueva gramática de la lengua española: manual, Madrid, Espasa.- Real Academia Española (2010): Ortografía de la lengua española, Madrid, Espasa.- Real Academia Española (2011): Nueva gramática básica de la lengua española, Madrid: Espasa. - Real Academia Española (2012): Ortografía básica de la lengua española, Madrid, Espasa.- Varela Ortega, Soledad (2003): Morfología léxica: la formación de palabras, Madrid, Gredos.
Complementary	

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments
En todos os textos entregados polos alumnos desta materia prestarase especial atención tanto á coherencia e á cohesión textuais como ás faltas de ortografía ou aos erros de puntuación.   Por outro lado, dado que unha das competencias desta materia é a de coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula, os alumnos/a respectarán as quendas de fala neste espazo así como as exposición orais do profesor/a, evitando calquera interrupción non xustificada.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.